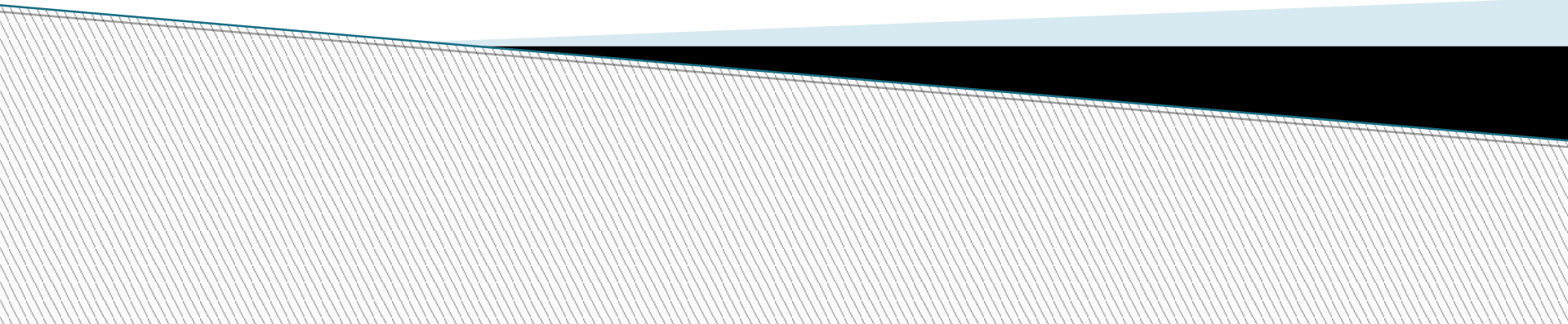
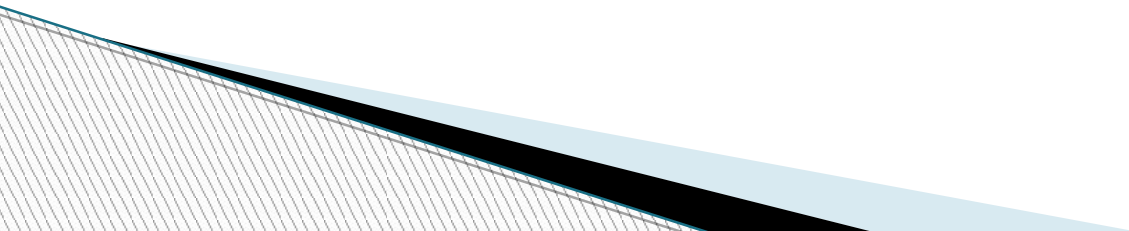

**TİCARİ İŞLEMLERİN
MUHASEBELEŞTİRİLMESİ
MALİ DURAN VARLIKLAR
VE
MADDİ OLMAYAN DURAN
VARLIKLAR**

MALİ DURAN VARLIKLAR

İşletmeler, başka işletmelerin yöntemlerinde söz sahibi olmak veya ilgili işletmeleri yönetmek gibi amaçlarla uzun vadeli ortaklık yatırımlarında bulunurlar. Bu yatırımlar mali duran varlıklar grubunda ve ilgili işletmede sahip olunan sermaye paylarına bağlı olarak farklı hesaplarda izlenir. Tekdüzen Muhasebe Sistemi'nde mali duran varlıklarla ilgili yapılan açıklamalar şu şekildedir:

24- MALİ DURAN VARLIKLAR

Uzun vadeli amaçlarla veya yasal zorunluluklar nedeniyle elde tutulan uzun vadeli menkul kıymetlerle veya paraya dönüşme niteliğini kaybetmiş uzun vadeli menkul kıymetler bu grupta izlenir. Ayrıca, diğer işletmeye veya bağlı ortaklığa ortak olmak amacıyla edinilen sermaye payları da bu grupta yer alır.

- ▶ Bu grup aşağıdaki hesapları kapsar.

240- Bağlı Menkul Kıymetler

İştiraklerdeki sermaye payları hesabında aranan asgari y%zdeleri taşımadığı için iştirakler hesabında izlenemeyen, ancak uzun vadede elde tutulması amaçlanan hisse senetleri ile hisse senetleri dışında kalan ve uzun vadeli amaçlarla veya yasal zorunluluklarla veya paraya d%n%şme niteliği kaybolduğu için elde tutulan menkul kıymetler bu hesapta izlenir.

241- Bağlı Menkul Kıymetler Değer D%ř%kl%đ% Karşılığı(-)

Bağlı menkul kıymetler; borsa veya piyasa değerlerinde %nemli %l%de ya da s%rekli olarak değer azalması olduğu tespit edildiğinde; ortaya çıkacak zararların karşılanması amacı ile ayrılması gereken karşılıkların izlendiği hesaptır.

242- İştirakler

İşletmenin, doğrudan veya dolaylı olarak diğer şirketlerin yönetimine ve ortaklık politikalarının belirlenmesine katılmak üzere edindiği hisse senetleri veya ortaklık paylarının izlendiği hesaptır.

- ▶ İştirakler hesabı, bir ortaklıkta en fazla %50 oranında olan sermaye payları veya oy haklarının izlenmesinde kullanılır.
- ▶ İştirak edilen ortaklıklarda iştirak ilişkisinden bahsedebilmek için sermaye payı dikkate alınmaksızın sahip olunan oy hakkı veya yönetime katılma hakkının en az %10 oranında bulunması gerekir.

243- İştiraklere Sermaye ve Taahhütleri(-)

İştiraklerle ilgili sermaye taahhütlerinin izlendiği hesaptır.

244-İştirakler Sermaye Payları, Değer Düşüklüğü Karşılığı(-)

İştirak paylarının borsa veya piyasa değerinde sürekli ya da önemli ölçüde meydana gelen azalmalarının izlendiği hesaptır.

245- Bağlı Ortaklıklar

İşletmenin doğrudan veya dolaylı yüzde 50 oranından fazla sermayeye ya da oy hakkına veya en az bu oranda yönetim çoğunluğunu seçme hakkına sahip olduğu iştiraklerin sermaye paylarının izlendiği hesaptır. Bağlı ortaklığın sahipliğinin belirlenmesinde yukarıdaki kıstaslardan, yönetim çoğunluğunu seçme hakkı, esas alınır.

246- Bağlı Ortaklıklara Sermaye Taahhütleri(-)

Bağlı ortaklıklarla ilgili sermaye taahhütlerinin izlendiği hesaptır. Bağlı ortaklık için sermaye taahhüdünde bulunulduğunda bu hesaba alacak, taahhüt yerine getirildikçe de hesaba borç kaydedilir.

247- Bağlı Ortaklıklar Sermaye Payları Değer Düşüklüğü Karşılığı(-)

Bağlı ortaklığa iştirak paylarının borsa veya piyasa değerinde, sürekli ya da önemli ölçüde meydana gelen değer azalmalarının izlendiği hesaptır.

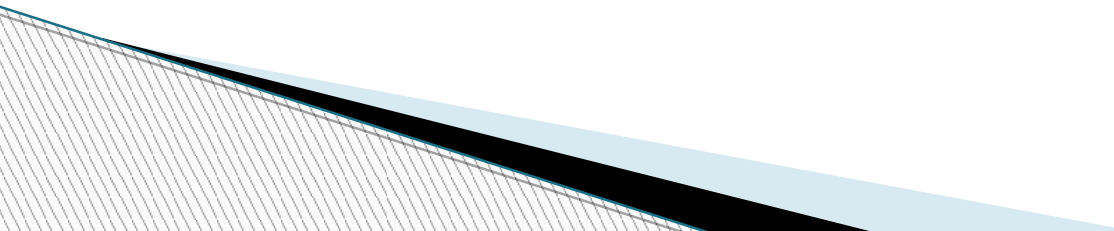
248- Diğer Mali Duran Varlıklar

Yukarıda belirtilen hesapların hiçbirinin kapsamına girmeyen özellikle kendi bölümlerinde tanımlanmayan diğer mali duran varlıkların izlendiği hesaptır.

249- Diğer Mali Duran Varlıklar Karşılığı(-)

Diğer mali duran varlıkların değerinde, sürekli ya da önemli ölçüde meydana gelen değer azalmalarının izlendiği hesaptır.

MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

26- MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan ve işletmenin belli bir şekilde yararlandığı veya yararlanılmayı beklediği giderler ile belli koşullar altında hukuken himaye gören haklar ve şerefiyelerin izlendiği hesap grubudur.

260-Haklar

İmtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi bir bedel ödenerek elde edilen bazı hukuki tasarruflar ile kamu otoritelerinin işletmeye belirli alanlarda tanıdığı kullanma, yararlanma gibi yetkiler dolayısıyla yapılan harcamaları kapsar.

261- Şerefiye

Bir işletme devralınırken katlanılan maliyeti ile söz konusu işletmenin rayiç bedelle hesaplanan net varlıklarının (öz varlık) değeri arasındaki olumlu farkların izlenmesinde kullanılır. Şerefiye hesaplanırken rayiç bedelin tespit edilmemesi halinde, net defter değeri esas alınır.

262-Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri

İşletmenin kurulması, yeni bir şubenin açılması, işlerin sürekli olarak genişletilmesi için yapılan ve karşılığında maddi bir değer elde edilmeyen giderlerin aktifleştirilmeleri durumunda izlendiği hesaptır.

263- Araştırma ve Geliştirme Giderleri

İşletmede yeni ürün ve teknoloji oluşturulması mevcutların geliştirilmesi ve benzeri amaçlarla yapılan her türlü harcamalardan, aktifleştirilen kısmının izlendiği hesaptır.

264- Özel Maliyetler

Kiralanan gayrimenkullerin geliştirilmesi veya ekonomik değerinin sürekli olarak artırılması amacıyla yapılan giderler ile (normal bakım, onarım ve temizleme giderleri hariç) bu gayrimenkulün kullanılması için yapılıp kira süresinin sonunda mal sahibine bırakılacak olan, varlıkların bedellerini kapsar.

- Yapılan harcamalar hesaba borç kaydedilir. Bu harcamalar kira süresi içerisinde, kira süresinin beş yıldan fazla olmaması durumunda da beş yılda eşit tutarlarla, amorti edilir.

267- Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Yukarıda sayılanların dışında kalan diğer maddi olmaya duran varlık kalemlerinin izlendiği hesaptır.

268- Birikmiş Amortismanlar(-)

Maddi olmayan duran varlık bedellerinin, kullanabilecekleri süre içerisinde yok edilmesini sağlamak amacıyla kullanılan hesaptır.

269- Verilen Avanslar

Maddi olmayan duran varlıklarla ilgili olarak gerek yurt içi, gerekse yurt dışındaki kişi ve kuruluşlara yapılan avans ödemelerinin izlendiği hesaptır.

KAYNAKÇA
ANKUZEM
GENEL MUHASEBE
www.tmsk.org.tr